

GUVERNUL ROMÂNIEI

DEPARTAMENTUL PENTRU AFACERI EUROPENE

București, 011864, Bd Aviatorilor 50A, sector 1, ROMÂNIA, tel. 021 308 53 00, fax. 021 318 55 24

Nr. 435 / B.M.
Data 14.05.2010

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 647 din 22.05.2010

Doamnei Roberta ANASTASE
Președinte
Camera Deputaților

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
51/259/CP/18.05.2010

Stimată doamnă Președinte,

Vă transmitem, alăturat, spre informare, **Nota privind Raportul final al Grupului de experți fiscali în domeniul capitalului de risc¹**, referitor la **înlăturarea obstacolelor fiscale pentru investițiile transfrontaliere**

Vă rog să primiți, stimată doamnă președinte, expresia celei mai înalte considerații.

Bogdan MĂNOIU

Ministru

¹ Grupul a fost înființat de Comisia Europeană în mai 2007, în contextul demersurilor întreprinse de aceasta pentru facilitarea investițiilor transfrontaliere ale fondurilor de risc pe Piața Unică. Grupul este format din experți fiscali din sectorul public și cel privat al SM, fără ca opinia acestora să reprezinte poziția oficială a statului sau companiei din care provin.

Nr. 1435 / B.M.
Data 14.05.2010.

NOTĂ

privind Raportul final al Grupului de experți fiscali în domeniul capitalului de risc¹, referitor la
înlăturarea obstacolelor fiscale pentru investițiile transfrontaliere

1. Scurtă descriere a temei

„Raportul privind înlăturarea obstacolelor fiscale pentru investițiile transfrontaliere ale fondurilor de risc” a fost finalizat la sfârșitul anului 2009 de către *Grupul de experți fiscali în domeniul capitalului de risc*, urmând să fie supus consultării publice pe site-ul Comisiei Europene. Raportul trece în revistă reglementările fiscale din statele membre pentru investițiile transfrontaliere cu capital de risc, prezintă cazuri de dublă impunere sau alte obstacole la impozitarea directă a investițiilor transfrontaliere cu capital de risc și evidențiază modalități de depășire a acestora.

Investițiile cu capital de risc (CR) sunt acele investiții făcute de fondurile de risc în companii nelistate la bursă, pentru lansarea, dezvoltarea inițială sau expansiunea acestora. Fondurile de risc (FR) sunt un vehicul colectiv de investiții, în care anumiți investitori își angajează capitalul. Acești investitori pot fi companii, bănci, agenții guvernamentale, asociații familiale, fonduri de investiții, fonduri de pensii etc. CR este, deci, capital co-investit într-un antreprenor, cu scopul furnizării resurselor inițiale sau finanțarea extinderii acestuia. Masa capitalului este sub formă de acțiuni și nu datorii. Riscul crescut pe care îl implică termenul lung pe care se face investiția și eventualele pierderi este contrabalansat de așteptarea unor venituri mai mari decât pentru investițiile obișnuite.

Conform raportului, principalele provocări ale funcționării transfrontaliere a FR sunt existența dublei impozitări, în situațiile în care managerul fondului este obligat să-și înființeze un sediu permanent în statul în care face investițiile (impozitarea în statul unde are loc investiția și în statul unde este stabilit investitorul), precum și diferențele de reglementare fiscală privind fondurile de CR între statele membre.

Pentru contracararea acestor impedimente, Grupul de experți a identificat următoarele soluții:

- 1) autoritățile fiscale, prin declarații ferme, să clasifice activitățile gestionarului fondului CR ca cele ale unui agent independent², în loc să îl trateze ca sediu permanent;
- 2) totuși, dacă un investitor are un sediu permanent într-o altă jurisdicție decât statul în care își are reședința, iar investiția în cadrul fondului a fost atribuită în mod corespunzător aceluși sediu, profitul realizat de investitor să fie impozitat în jurisdicția sediului;
- 3) statul societății de portofoliu ar putea să își mențină în totalitate drepturile de impozitare asupra oricărui venit/câștig rezultat din fondul de capital de risc în jurisdicția sa. Dacă fondul de capital de risc este netransparent pentru scopuri fiscale, atunci statul societății de portofoliu ar putea aplica Acordul de evitare a dublei-impuneri cu statul fondului de capital de risc³. Dacă fondul de capital de risc este transparent, statul societății de portofoliu va aplica Convențiile de evitare a dublei impuneri încheiate cu statele în care își au reședința investitorii din cadrul fondului;

¹ Grupul a fost înființat de Comisia Europeană în mai 2007, în contextul demersurilor întreprinse de aceasta pentru facilitarea investițiilor transfrontaliere ale fondurilor de risc pe Piața Unică. Grupul este format din experți fiscali din sectorul public și cel privat al SM, fără ca opinia acestora să reprezinte poziția oficială a statului sau companiei din care provin.

² Astfel cum este definit în Modelul OCDE.

³ În cazul în care există un astfel de acord.

4) gestionarul fondului de capital de risc va fi impozitat în condiții de concurență deplină, pe baza comisioanelor de gestionare pe care le percepe pentru serviciile prestate în fiecare jurisdicție în care este prezent;

5) acele state membre care sunt de acord cu concluziile din cadrul raportului ar trebui să stabilească linii directe sau un acord cu caracter obligatoriu cu privire la recunoașterea reciprocă a clasificării în scopuri fiscale a formelor juridice ale fondurilor de capital de risc. Astfel, toate statele membre ar recunoaște clasificarea și tratamentul fiscal aplicat de statul membru de origine al fondului de capital de risc;

6) statele membre să stabilească o listă pentru clasificarea în transparente sau netransparente, a anumitor forme juridice utilizate adesea pentru fondurile de capital de risc.

Raportul grupului de experți demonstrează că legislațiile diferite din statele membre privind CR, îngreunează funcționarea fondurilor de risc (dând naștere posibilităților de dublă impozitare, nesiguranță legată de tratamentul fiscal și obstacole administrative) și evidențiază variante de facilitare a funcționării transfrontaliere a acestora.

2. Analiza juridică europeană și internațională

Spre deosebire de politicile în care, conform Tratatului de la Lisabona, Uniunea dispune de competență exclusivă, precum politica comercială comună, uniunea vamală, stabilirea regulilor de concurență necesare funcționării pieței interne, politica monetară pentru statele membre a căror monedă este euro sau conservarea resurselor biologice ale mării în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului, domeniul fiscalității face parte din categoria de competențe partajate, cu mențiunea că aria de reglementare UE este restrânsă numai la TVA și accize.

În **programul legislativ al Comisiei Europene pentru anul 2010** nu se regăsesc inițiative legate de fondurile cu capital de risc; singurele demersuri în domeniul impozitării directe pe care CE și le-a programat în acest an vizează taxarea moștenirilor (comunicare a CE), baza comună consolidată de impozitare a companiilor (propunere legislativă) și revizuirea directivei privind impozitarea plăților de dobândă și de redevențe efectuate între companii asociate din diferite State Membre (reformulare).

Totuși, până în prezent, Comisia a făcut anumiți pași spre identificarea și combaterea obstacolelor din calea investițiilor CR transfrontaliere, cu scopul de a crea o piață UE reală a capitalurilor de risc (unul dintre acești pași fiind chiar crearea grupului de experți mai sus menționat).

Propunerile programatice în acest sens, ale CE, se regăsesc în următoarele documente: *Comunicarea CE privind rolul cheie al capitalului de risc în crearea locurilor de muncă în UE*, *Cartea Verde privind îmbunătățirea cadrului UE pentru fondurile de investiții*, *Comunicarea CE privind valoarea adăugată europeană prin finanțarea dezvoltării IMM-urilor*, *Comunicarea CE privind eliminarea obstacolelor în calea investițiilor trans-frontaliere ale fondurilor cu capital de risc*, *propunerea de Directivă privind Managerii Fondurilor Alternative de Investiții*.

Transformarea în acte legislative a soluțiilor identificate de grupul de experți, ar avea drept consecință modificarea reglementărilor juridice și fiscale ale SM privind CR, în **sensul armonizării acestora**.

3. Analiza juridică din perspectiva legislației românești

În România, nu există un regim juridic special pentru capitalul de risc.

În 1998, Guvernul României a emis Ordonanța nr.20 privind constituirea și funcționarea fondurilor cu capital de risc, însă aceasta a fost abrogată de Legea 297/2004 privind piața de capital, în care există concepte similare CR, sub denumirea de „organisme de plasament colectiv”.

Reglementările fiscale aplicabile în cazul CR se regăsesc în țara noastră în Legea 571/2003 privind Codul fiscal și Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, cu modificările și completările ulterioare, ce concentrează legislația fiscală din România și modificările aduse la aceasta.

Cetățenii străini ne-domiciliați în România, dar care au interese economice în România sau sunt prezenți aici pe o perioadă mai mare de 183 zile în 12 luni consecutive, sunt impozitați în România asupra întreg venitului lor internațional, începând cu al patrulea an în care îndeplinesc condiția enunțată; până în acel moment, numai venitul derivat din România este subiect al impozitelor românești. Pentru investitorii străini în instrumente române privind fondurile CR transparente, este de regulă aplicat acordul cu statul de rezidență al investitorului.

Pentru entitățile netransparente, dividendele plătite companiilor acționari non-rezidenți sunt impozitate cu 16% (respectiv 10% pentru dividendele plătite companiilor rezidente în alt stat membru sau membru AELS; mai mult, nu se aplică nici o taxă de reținere la sursă pentru dividende dacă o astfel de companie rezidentă UE sau AELS deține cel puțin 10% în compania românească pentru o perioadă de cel puțin doi ani), în timp ce indivizii acționari străini sunt impozitați cu 16%. Acolo unde există un certificat de rezidență fiscală, se pot aplica reglementările acordurilor de dublă impozitare dintre România și alt stat și, implicit, rata poate scădea.

Modelul folosit de autoritățile românești pentru Convențiile fiscale este cel OECD.

Având în vedere că România este stat membru, orice act normativ pe care îl adoptă trebuie să respecte condiția de conformitate cu acquis-ul comunitar.

4. Analiza de oportunitate

În Uniunea Europeană există nevoia pentru o „industrie” dinamică a capitalului de risc, care să fie capabilă să furnizeze finanțare timpurie pentru cele mai inovative întreprinderi europene mici și mijlocii (IMM). IMM-urile și afacerile susținute de sprijinul financiar al CR, pot genera creștere economică, crea noi locuri de muncă și contribui la modelarea și utilizarea unei noi cunoașteri și tehnologii. Piețele active ale CR ar fi un motor important al unei economii europene mai competitive, antreprenoriale, inovative și dinamice, **asa cum țintește Strategia Europa 2020**. Investițiile CR pot, de asemenea, să joace un rol semnificativ pentru întărirea economiilor europene în condițiile turbulențelor și recesiunilor actuale.

În condițiile actuale de criză economică și financiară, în care disponibilitatea sectoarelor bancare de a oferi finanțare se reduce semnificativ, existența alternativei fondurilor de capital de risc dobândește o importanță specială. Pentru România, devine important să reflecteze asupra facilităților, inclusiv de natură fiscală, pe care le poate oferi fondurilor de CR, pentru a stimula orientarea acestora către piața românească, în contextul în care riscurile de finanțare au crescut sensibil, iar instituțiile bancare nu sunt dispuse să le preia.

5. Concluzii

Apreciem că România trebuie să pună în balanță **pierderile** bugetare cauzate de acordarea unor facilități fiscale CR și **veniturile fiscale suplimentare** antrenate de investiții majore în țara noastră (impozite pe salariile nou create, contribuții la fonduri de sănătate, eventual TVA pentru serviciile și produsele nou create etc.). România va trebui să pledeze pentru varianta care îi asigură beneficii nete, în discuțiile comunitare privind înlăturarea obstacolelor transfrontaliere pentru investițiile de capital de risc.

România trebuie să găsească un echilibru fin între interesul ei de atragere de capital străin care să fie **impozitat în România** și tendința de **armonizare** a sistemelor fiscale în domeniul impozitelor directe, pe care grupul de experți tinde să o promoveze.

Bogdan MĂNOIU

Ministru